



Crna Gora
SAVJET ZA GRADJANSKU KONTROLU RADA POLICIJE
Broj 5/47-17
Podgorica, 21. 09. 2017 god.

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POLICIJE
45 Broj: 283/17 - 56537/a
Podgorica, 20.09.2017. godine

SAVJET ZA GRADJANSKU KONTROLU RADA POLICIJE
- PREDSJEDNIK, prof dr Dražen Cerović-

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.5 -

PODGORICA

Veza: Vaš akt broj broj 5/45-17 od 06.09.2017.godine

Poštovani,

Povodom Vašeg akta kojim ste tražili informisanje funkcionisanju režima prelaska preko prelaza ka Republici Hrvatskoj, u prilogu akta dostavljamo Vam traženo.

Prilog:

-kao u tekstu

S poštovanjem,

DIREKTOR
Slavko Stojanović

Informacija

o funkcionisanju režima prelaska granice na graničnim prelazima prema Republici Hrvatskoj

UVOD:

Republika Crna Gora, od 31.12.2003.godine, realizuje Projekat vlastitog sistema granične bezbjednosti na svojoj teritoriji, čime je granična bezbjednost objedinjena i stavljena pod civilnu kontrolu, što predstavlja korak naprijed u stvaranju atmosfere povjerenja, saradnje i napretka regiona u cjelini, čime je potvrđena opredijeljenost da prihvatamo vrijednosti i standarde na kojima počivaju Evroatlantske integracije.

Prema Republici Hrvatskoj, granične provjere se vrše na dva granična prelaza i to:

- **GP „Debeli Brijeg“** – međunarodni drumski granični prelaz za putnički i robni promet, prepoznat u ŠAP-U (Šengen akcionom planu) kao granični prelaz I kategorije.

Nalazi se na međunarodnoj granici Crne Gore i Hrvatske, na putnom pravcu Herceg-Novi-Dubrovnik, na teritoriji opštine Herceg Novi-MZ Sutorina, u podnožju Debelog brijega. Na navedenom putnom pravcu GP na teritoriji Hrvatske, na području opštine Dubrovnik, je GP Karasovići. Granični prelaz Debeli brijeg funkcionise od januara 1999 godne na lokaciji blizu administrativne granice sa Hrvatskom i bio je veoma neuslovan. Radi se o jednom od najprometnijih prelaza u Crnoj Gori, pa je Evropska unija finansirala izgradnju novog savremenog graničnog prelaza na sadašnjoj lokaciji koji je otvoren 13.07.2005. godine.

Prostorije GP smještene su u objektima tvrde gradnje, a nalazi se između ulazno-izlaznih traka, kao i prostorije Uprave carina CG i inspeksijskih službi. Objekat se sastoji iz dva dijela, između kojih je stepenište za ulaz na sprat u obadva dijela objekta, a ujedno i prolaz između ulazno-izlaznih saobraćajnih traka. Objekat je snadbjeven sa neophodnom komunalnom infrastrukturom. Snadbjevanje električnom energijom je sa postojeće elektro mreže i alternativno sa agregata. Snadbjevanje vodom je iz gradske vodovodne mreže. Na GP postoji još jedan objekat sa spratom na početku platoa GP sa lijeve strane, gledano u pravcu Hrvatske. Na spratu ovog objekta smještene su špedicije, a u prizemlju carinsko skaldište.

Iza objekta policije gledano u pravcu Hrvatske nalazi se Objekat javnog WC-a. Reljef u području GP je brdovit. Sa zapadne strane je brdo Orjača, sa sjeverne strane su padine Ravnog brijega, a sa južne strane je Sutorinsko polje. Prije GP nalazi se, prigradsko naselje Sutorina. Sa desne strane GP su naselja Prijedor i Malta, naselja seoskog tipa. Putna mreža u okolini GP je slabo razvijena. Sa desne strane GP je lokalni put prema selima Prijedor i Malta, odvojen stubovima i mrežom od graničnog prelaza.

Na GP postoji pet ulaznih i četiri izlazne saobraćajne trake, razdvojene kontrolnim kabinama. Na spoljnim ulazno-izlaznim trakama smještene su vage za mjerenje tereta kamiona. Za teretni saobraćaj predviđene su tri ulazne spoljne i dvije izlazne spoljne trake. Po dvije unutrašnje

Uprava policije – Sektor granične policije

saobraćajne trake namijenjene su za putnički saobraćaj i autobuse. Na prostoru GP nalaze se dva parkinga sa lijevih strana unutrašnjih ulazno-izlaznih saobraćajnih traka iza objekta. Treći parking prostor je sa desne strane vanjske izlazne trake namjenjen za parkiranje automobila lica koja rade na GP. Na GP su u funkciji električne rampe lakog tipa. Prostor za kontrolu lica i motornih vozila je pokriven metalnom konstrukcijom i posjeduje električno osvijetljene koji omogućava nesmetan proces kontrole u noćnim uslovima. Cijeli plato GP je osvijetljen uličnom rasvjetom. Na prelazu je urađena vertikalna i horizontalna signalizacija. Dvije kontrolne kabine, na tri ulazno izlazne saobraćajne trake, su opremljene kompjuterima, čitačima dokumenata i čitačima registarskih tablica, Postoje i dva mobilna čitača dokumenata uglavno se koriste prilikom kontrole putnika u autobusima. Na graničnom prelazu je i garaža za detaljan pregled na drugoj liniji kontrole vozila i prtljaga. U dežurnoj službi se nalazi dokubox "dragon" za drugu liniju kontrole dokumenata, a u kontrolnim kabinama su "regule" koje služe takođe za kontrolu dokumenata.

Statistika za poslednje tri godine

- o 2014. godina, kontrolisano: 2.129.180 putnika i 561.589 vozila
- o 2015. godina, kontrolisano: 2.174.909 putnika i 571.233 vozila
- o 2016. godina, kontrolisano: 2.403.668 putnika i 597.228 vozila;

U 2016 godini ukupno je pronađeno:

- ▶ 136.018,00 gr. narkotika, od čega: 27.588,00 gr. Heroina i 108.430,00 gr. marihuane.
- ▶ 14 falsifikovanih PI i 7 drugih dokumenata
- ▶ 17 tuđih PI

- **GP "Kobila"** - međunarodni drumski granični prelaz za putnički promet, prepoznat u ŠAP-U (Šengen akcionom planu) kao granični prelaz III kategorije.

Nalazi se na međunarodnoj granici Crne Gore i Hrvatske, prema Prevlaci, na putnom pravcu Herceg-Noví-Vitaljina, na teritoriji opštine Herceg-Noví, MZ Njivice, na istočnim padinama brda Košare. Na navedenom putnom pravcu GP na teritoriji R. Hrvatske je GP, „Konfin“.

Prostorije GP smještene su u objektu tvrde gradnje, koje je nekada koristila vojska SFRJ. Prostorije Uprave carine CG nalaze se u objektu koji je naknadno napravljen u produžetku postojećeg objekta. Objekat posjeduje neophodnu komunalnu infrastrukturu. Snadbijevanje električnom energijom je sa elektro mreže i alternativno sa agregata. Snadbijevanje vodom je iz vodovodne mreže i alternativno iz rezervoara sa korišćenjem hidrofora.

Sam prelaz se nalazi na padini brda Košare sa istočne strane. Vegetacija je nisko rastinje-makija. Ne postoje drugi putni pravci u blizini GP. Samo područje GP je nenaseljeno. Oko 500 m prije GP sa lijeve strane putnog pravca nalazi se naselje Njivice.

Na GP postoji po jedna ulazna i izlazna saobraćajna traka, bez kontrolne kabine sa rampama lakog tipa koje se ručno otvaraju i zatvaraju. Prostor za kontrolu lica i m-v je natkriven metalnom konstrukcijom i posjeduje električno osvijetljenje koje omogućava nesmetan proces kontrole i u noćnim uslovima.

Uprava policije – Sektor granične policije

Statistika za posljednje tri godine

- 2014. godina, kontrolisano: 270.452 putnika i 89.687 vozila
- 2015. godina, kontrolisano: 234.415 putnika i 78.549 vozila
- 2016. godina, kontrolisano: 266.085 putnika i 83.714 vozila

Ukupan promet putnika na granici sa Republikom Hrvatskom bilježi trend rasta sa stopom od oko 10%.

Pregled prometa:

- U 2014. godini -2.399.632
- U 2015. godini - 2.409.324
- U 2014. godini - 2.669.773

REŽIM PRELASKA – VRŠENJE GRANIČNIH PROVJERA:

Saglasno Zaključku Vlade, broj 07-829 od 6. aprila 2017. godine, Komisija za granicu sastavljena od predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije - Sektor granične policije, Uprave carina, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove – Granična veterinarska i Granična fitosanitarna inspekcija, Uprave za inspeksijske poslove – Zdravstveno-sanitarna inspekcija i Uprave za imovinu, pripremila je **Plan mjera i aktivnosti na pojednostavljenju graničnih procedura za vrijeme ljetnje turističke sezone¹**, kojim će se obezbijediti koordinacija i sinhranizacija aktivnosti graničnih službi i saradnja s graničnim službama susjednih država radi usklađivanja prometa putnika i robe, posebno na najfrekventnijim graničnim prelazima.

U cilju smanjenja zadržavanja putnika na graničnim prelazima, od 20.05.2017. godine do daljnjeg, službenici granične policije na graničnim prelazima preduzimaju sljedeće mjere i aktivnosti:

- Redovno održavaju sastanke koordinacionih timova za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom i Akcionog plana za njeno sprovođenje, na regionalnom i lokalnom nivou, na graničnim prelazima, u cilju obezbjeđenja efikasne saradnje svih službi na graničnim prelazima.

Održan je 1 sastanak sa graničnim službama susjedne zemlje na regionalnom nivou i 3 sastanka sa graničnim službama susjedne zemlje na lokalnom nivou ;

dana, 13.06.2017. god. u vremenu od 11:00 do 13:00 časova, u prostorijama TU Jug Čapljina, održan je radni sastanak u vezi zajedničkih aktivnosti granične policije CG i BiH u skladu sa planovima na lokalnom nivou.

dana, 27.06.2017. god. u vremenu od 11:00 do 13:00 časova, u prostorijama JGP Trebinje, održan je radni sastanak u vezi zajedničkih aktivnosti granične policije CG i BiH u skladu sa planovima na lokalnom nivou.

dana, 25.07.2017. god. u vremenu od 11:00 do 13:00 časova, u prostorijama StGP Plužine, održan je radni sastanak u vezi zajedničkih aktivnosti granične policije CG i BiH u skladu sa planovima na lokalnom nivou.

dana, 24.08.2017. god. u vremenu od 11:00 do 13:00 časova, u prostorijama JGP Trebinje, održan je radni sastanak u vezi zajedničkih aktivnosti granične policije CG i BiH u skladu sa planovima na lokalnom nivou.

¹ akt MUP-a 01 broj 050/17 – 24334/2 od 03.05.2017. godine

Uprava policije – Sektor granočne policije

- U skladu sa odredbom članom 34. Zakona o graničnoj kontroli („SI CG br.72/09 i 39/13), kojom je između ostalog, propisano je da u slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti koje su dovele do saobraćaja takvog intenziteta da vrijeme čekanja na drumskom graničnom prelazu postaje predugo, radi smanjenja zastoja pri odvijanju saobraćaja, načelnici Regionalnih centara, ili lica koje oni ovlaste, mogu privremeno odrediti propuštanje pojedinih radnji i prioritete ciljeve prilikom vršenja graničnih provjera, na način da granična provjera bude uspješno izvršena.
 - *U periodu od 01.06.2017. godine do 30.06.2017. godine, na graničnom prelazu Debeli Brijeg, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, zbog povećane frekvencije saobraćaja, kao i zbog prekida u radu aplikacije „Granica“, rađena je pojednostavljena kontrola i to: 29 puta na ulazu, i u tom periodu registrovano je 8.398 lica i 2.522 motornih vozila i 25 puta na izlazu, i u tom periodu registrovano je 5.074 lica i 1.514 motornih vozila;*
 - *U periodu od 01.06.2017. godine do 30.06.2017. godine, na graničnom prelazu Kobila, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, zbog povećane frekvencije saobraćaja, kao i zbog prekida u radu aplikacije „Granica“, rađena je pojednostavljena kontrola i to: 7 puta na ulazu, i u tom periodu registrovano je 595 lica i 204 motornih vozila i 7 puta na izlazu, i u tom periodu registrovano je 466 lica i 172 motornih vozila;*
 - *U periodu od 01.07.2017. godine do 31.07.2017. godine, na graničnom prelazu Debeli Brijeg, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, zbog povećane frekvencije saobraćaja, kao i zbog prekida u radu aplikacije „Granica“, rađena je pojednostavljena kontrola i to: 92 puta na ulazu, i u tom periodu registrovano je 138.158 lica i 36.556 motornih vozila i 62 puta na izlazu, i u tom periodu registrovano je 33.251 lica i 9.057 motornih vozila;*
 - *U periodu od 01.07.2017. godine do 31.07.2017. godine, na graničnom prelazu Kobila, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, zbog povećane frekvencije saobraćaja, kao i zbog prekida u radu aplikacije „Granica“, rađena je pojednostavljena kontrola i to: 45 puta na ulazu, i u tom periodu registrovano je 15.315 lica i 4.847 motornih vozila i 45 puta na izlazu, i u tom periodu registrovano je 8.110 lica i 3.198 motornih vozila;*
 - *U periodu od 01.08.2017. godine do 31.08.2017. godine, na graničnom prelazu Debeli Brijeg, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, zbog povećane frekvencije saobraćaja, kao i zbog prekida u radu aplikacije „Granica“, rađena je pojednostavljena kontrola i to: 59 puta na ulazu, i u tom periodu registrovano je 132.179 lica i 34.287 motornih vozila i 70 puta na izlazu, i u tom periodu registrovano je 141.199 lica i 37.144 motornih vozila;*
 - *U periodu od 01.08.2017. godine do 31.08.2017. godine, na graničnom prelazu Kobila, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, zbog povećane frekvencije saobraćaja, kao i zbog prekida u radu aplikacije „Granica“, rađena je pojednostavljena kontrola i to: 41 puta na ulazu, i u tom periodu registrovano je 23.045 lica i 7.548 motornih vozila i 41 puta na izlazu, i u tom periodu registrovano je 32.175 lica i 10.063 motornih vozila;*
 - *U periodu od 01.08.2017. godine do 31.08.2017. godine, na graničnom prelazu Kobila, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, a na osnovu spiskova putnika, registrovano je na ulazu 4.811 lica i 413 autobusa i na izlazu 5.685 lica i 496 autobusa*
- Privremeno propuštanje pojedinih radnji, neupisivanje u evidencije prelazaka i određivanje prioriteta ciljeva u vršenju granične kontrole evidentirati u dnevnik događaja, uz brojčano i vremensko evidentiranje putnika i saobraćajnih sredstava koji nijesu kontrolisani.
- Prilikom zadržavanja na graničnom prelazu preko 30 minuta i nastanka veće kolone vozila, preko drumskih graničnih prelaza, utvrditi istovjetnost lica i dokumenta za identifikaciju u skladu sa važećim viznim režimom, evidentirati samo podatke o vozaču i vozilu i broju saputnika u vozilu, osim ako procjena bezbjednosti državne granice ne ukazuje da je potrebno vršiti pojedinačne granične provjere.

Uprava policije – Sektor granične policije

- Na najfrekventnijim drumskim graničnim prelazima, obezbijediti pojednostavljen protok i ubranu proceduru organizovanim dolascima sa prevoznim sredstvima, prioritetno turističkim autobusima.
 - *U periodu od 01.06.2017. godine do 30.06.2017. godine, na graničnom prelazu Debeli brijeg, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, a na osnovu spiskova putnika, registrovano je na ulazu 47.764 lica i 1.436 autobusa i na izlazu 49.565 lica i 1.515 autobusa;*
 - *U periodu od 01.06.2017. godine do 30.06.2017. godine, na graničnom prelazu Kobila, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, a na osnovu spiskova putnika, registrovano je na ulazu 4.988 lica i 436 autobusa i na izlazu 5.400 lica i 489 autobusa;*
 - *U periodu od 01.07.2017. godine do 31.07.2017. godine, na graničnom prelazu Debeli brijeg, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, a na osnovu spiskova putnika, registrovano je na ulazu 47.676 lica i 1.348 autobusa i na izlazu 55.389 lica i 1.555 autobusa;*
 - *U periodu od 01.07.2017. godine do 31.07.2017. godine, na graničnom prelazu Kobila, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, a na osnovu spiskova putnika, registrovano je na ulazu 4.555 lica i 428 autobusa i na izlazu 4.579 lica i 399 autobusa;*
 - *U periodu od 01.08.2017. godine do 31.08.2017. godine, na graničnom prelazu Debeli brijeg, u skladu sa telegramom SGP-a br. 1137, a na osnovu spiskova putnika, registrovano je na ulazu 45.722 lica i 1.286 autobusa i na izlazu 48.786 lica i 1.364 autobusa;*
- Turistički autobusi, kao i prethodnih godina, trebaju da posjeduju spiskove putnika koje je potrebno ovjeravati graničnim pečatom, a kopiju spiska putnika zadržavati bez pojedinačnog upisivanja putnika, osim ako procjena bezbjednosti državne granice ukazuje na potrebu da se vrše pojedinačne granične provjere.
- Ukoliko aplikacija "Granica" nije u funkciji ili je potrebno čekati duži vremenski period na konekciju, a frekvencija i zadržavanje saobraćajnih sredstava i putnika je znatna, neće se vršiti ručno unošenje u evidencije prelazaka državne granice, osim ako procjena bezbjednosti državne granice ukazuje da je potrebno vršiti ova upisivanja.
- Na graničnim prelazima za pomorski saobraćaj, članovima posada stranih jahti ili brodova na kružnom putovanju izdavati kolektivna ili pojedinačna odobrenja za kretanje na području u kojem se luka nalazi, za vrijeme zadržavanja broda.
- Granične provjere brodova na kružnim putovanjima vršiti prema popisu članova posade i putnika koji se nalaze na brodu, osim ako procjena bezbjednosti državne granice ukazuje na potrebu da se vrše pojedinačne granične provjere.
- Granične provjere na graničnim prelazima za vazdušni saobraćaj vršiti što je moguće brže i efikasnije, ne dovodeći u pitanje bezbjednosni aspekt vazdušnog saobraćaja i poštovanje posebnih procedura prilikom vršenja graničnih provjera.
- Preduzimaće se i sve ostale mjere, koje se smatraju neophodnim i koje će doprinijeti smanjenju zadržavanja i bržem odvijanju saobraćaja preko graničnih prelaza.

Nadzor na graničnim prelazima i koordinaciju rada, u cilju pojednostavljenja prelazaka državne granice i ubrzanih procedura rada za vrijeme ljetnje turističke sezone, vršiće službenici Odsjeka za granične provjere Sektora granične policije.

Vršenje graničnih provjera na graničnim prelazima Republike Hrvatske:

Uprava policije – Sektor granočne policije

Izmjene Šengenskog zakonika o granicama (ŠZG) za pojačane provjere u registrima stupile su na snagu u aprilu 2017. U skladu sa ovom izmjenom sada postoji obaveza provjere svih putnika u odnosu na registre ŠIS-a, Interpola i nacionalne registre. Ranije, nije bilo dozvoljeno da se provjeravaju EU/EEA/CH državljani na sistematskom osnovu, a za državljane trećih zemalja to nije bilo obavezno pri izlasku.

Ovo je bio jedan od osnovnih razloga zadržavanja vozila i putnika prilikom prelaska državne granice Crne Gore i Republike Hrvatske.

IZAZOVI U RADU PRILIKOM VRŠENJA GRANIČNIH PROVJERA

- Projektovani i ostvareni promet putnika i vozila

Rekonstrukcijom GP Debeli Brijeg projektovan je promet na godišnjem nivou od oko 1 - 1,5 miliona prelazaka putnika, dok realno ostvarni promet iznosi skoro 2,5 miliona prelazaka putnika;

- Disbalans prometa u toku sezone i van sezone

Samo u tri mjeseca (jun, jul i avgust) ljetnje turističke sezone registruje se preko 60% ukupnog godišnjeg prometa putnika;

- Dnevne oscilacije prometa u toku sezone

U toku sezone karakteristična je pojava na ulasku u jutarnjim časovima većeg broja tour-operatora sa autobusima i kombi-vozilima iz pravca Hrvatske i njihov povratak u popodnevним časovima.

- Malogranični promet

Lokalno stanovništvo koje svakodnevno koristi navedene granične prelaze je sistemski dovedeno u težak položaj, svakodnevним čekanjem u kolonama.

UNAPRIJEĐENJE USLOVA I OSTVARIVANJE PREKOGRANIČNOG SAOBRAĆAJA

Subjektivni uslovi:

- Stalna i potpuna koordinacija svih graničnih službi uz jačanje uloge sistema Integrisanog upravljanja granicom;
- Stalna komunikacija i usklađivanje aktivnosti sa lokalnom samoupravom, privrednim subjektima i preduzećima za održavanje putne infrastrukture;
- Informisanje javnosti o stanju prometa na GP uz saradnju sa lokalnom turističkom organizacijom i lokalnim medijima;
- Nastaviti sa održavanjem sastanaka sa graničnim službama susjedne zemlje i uspostavljanje mogućeg nivoa koordinacije aktivnosti;
- Nastaviti sa angažovanjem ispomoći službenika u toku ljetnje turističke sezone;

Objektivni uslovi:

- Rekonstrukcija putne infrastrukture sa ciljem povećanja prometa,
- Rekonstrukcija GP Kobila u cilju povećanja kapaciteta;
- Izgradnja koridora na GP Debeli Brijeg za malogranični promet;